

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010.

Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 15. aprīlī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Jautrīte Briede un Juris Juriss,

kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikuma iesniedzējas [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 44/2026),

konstatēja:

1. No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 279 “Ceļu satiksmes noteikumi” 200.3. apakšpunktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic:

“200. Velosipēdu un elektroskrejriteņu vadītājiem jābrauc pa attiecīgā virziena velojoslu, velosipēdu ceļu, gājēju un velosipēdu ceļu vai brauktuves daļu, kas apzīmēta ar 956. ceļa apzīmējumu, iespējami tuvāk to labajai malai. Ja to nav vai tie ir attālināti no ceļa, velosipēdu un elektroskrejriteņu vadītājiem atļauts:

[..]

200.3. braukt pa ietvi, izņemot pašgājēju velosipēdu vadītājus, netraucējot gājējus, šādos gadījumos:

200.3.1. ja braukšana pa brauktuvi, ņemot vērā ceļu satiksmes intensitāti, ceļa un meteoroloģiskos apstākļus, nav iespējama, ir apgrūtināta vai bīstama;

200.3.2. bērniem, kuri jaunāki par 12 gadiem, un velosipēdu un elektroskrejriteņu vadītājiem, kuri tos pavada.”

3. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt minētā panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šādu uzskatu pamatot.

Konstitucionālā sūdzība vispirms ir individuāls tiesību aizsardzības līdzeklis. Satversmes tiesa ir secinājusi, ka jēdziens “aizskar” ietverts likumā ar mērķi norobežot konstitucionālo sūdzību no *actio popularis* jeb sūdzības vispārības labā (*sk. Satversmes tiesas 2002. gada 22. februāra sprieduma lietā Nr. 2001-06-03 secinājumu daļas 2.4. punktu*). Personas pamattiesību aizskārums Satversmes tiesas likuma izpratnē ir saprotams tādējādi, ka apstrīdētā norma rada nelabvēlīgas sekas tieši pieteikuma iesniedzējam. Iesniedzot konstitucionālo sūdzību, pieteikuma iesniedzējam jānorāda objektīvi pārbaudāmi fakti, kas raksturo viņa pamattiesību aizskārums un ļauj konstatēt tā rašanās brīdi (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 16.3., 22.1. un 22.3. punktu*).

No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja ir mikromobilitātes pakalpojumu sniedzēja Latvijā, kuras darbība ir saistīta ar pašgājēju velosipēdu izmantošanu pilsētvidē. Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka apstrīdētā norma rada Satversmes 91. pantam neatbilstošu nevienlīdzīgu attieksmi pret pašgājēju velosipēdu vadītājiem kā mazākaizsargātu satiksmes dalībnieku grupu. Šīm personām tiek liegta iespēja pārvietoties pa relatīvi drošāku vidi – ietvi –, tādā veidā pakļaujot tās paaugstinātam riskam. Tomēr pieteikumā nav sniegts pamatojums tam, kādā veidā apstrīdētās normas neatbilstība Satversmes 91. pantam izraisītu tieši Pieteikuma iesniedzējai, nevis citām – fiziskām–personām, kas ir pašgājēju velosipēdu vadītāji, Satversmē ietverto pamattiesību aizskārums. Proti, pieteikumā nav pamatots tas, ka Pieteikuma iesniedzēja ietilpst kādā no personu grupām, attiecībā uz kuru apstrīdētā norma rada nevienlīdzīgu attieksmi.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 44/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina